

CULISE

Eileen Lane

Femeile-muză din viața lui Brâncuși

Sculptorul Constantin Brâncuși a fost o personalitate devenită legendă, omul fiind, practic, strivit de cioburile propriei statui. Cauzele, opera covârșitoare și ...singurătatea sa tristă din ultimii ani de viață. De-a lungul vremii, au trecut pragul locuinței sale modeste o mulțime de femei. Dacă a fost sau nu fericit cu ele nu știm, nu vorbim despre ele, dar acestor muze vremelnice le-a furat ceva din chip, din suflet, întruchipându-le în sculpturi celebre. Femeile l-au părăsit după ce și-au astâmpărat curiozitatea, unele au zăbovit însă mai mult, pe altele le-a gonit el.

Margit Pogany

Margit Pogany

Brâncuși a cunoscut-o pe pictorița maghiară Margit Pogany prin 1909 și i-a cerut să-i pozeze pentru un bust. "Am pozat pentru el de mai multe ori, își amintea Margit. De fiecare dată, începea și termina un nou bust. Fiecare era frumos, minunat de real, dar el izbucnea în râs și arunca sculptura în lada cu lut din colțul atelierului, spre marea mea dezamăgire". Pogany a consemnat și impresia pe care i-a produs-o contemplarea unui cap de marmură aflat în atelier: "Am realizat că eram chiar eu". Sunt 19 lucrări, inițialele "Domnișoara Pogany", realizate de Brâncuși într-un interval de 20 de ani. În 1913 a expus-o în Statele Unite, unde a trezit un interes uriaș. Margit s-a stabilit în Australia. Și-au scris până în 1937.

Prințesa Marie Bonaparte

Fică a prințului Roland Bonaparte și a Mariei Félix Blanc, Marie îl avea bunic patern pe Pierre, fiu al lui Lucien Bonaparte, fratele mai mic al lui Napoleon I. Tânăra a moștenit o avere uriașă. I-a pozat lui Brâncuși pentru controversata "Prințesă X", care a provocat un scandal imens în 1919, când artistul a expus-o la Grand Palais. A fost considerată o lucrare pornografică, Brâncuși fiind obligat să o retragă din expoziție. Lată ce declara, în 1920: "Statuia mea este femeia, eternul feminin al lui Goethe redus la esență (...) Și ce este în fond femeia? Un zâmbet între dantele și fard pe obraji? (...) Nu asta este femeia! Pentru a aduce în domeniul sensibilului acest tip etern de forme efemere, timp de cinci ani am simplificat, am finisat lucrarea

Eileen Lane

O relație „interzisă” a avut Brâncuși cu o frumoasă americană, Eileen Lane, venită în Europa ca să-și vindece rănila lăsate de o logodnă eșuată. Era fascinată de Brâncuși dar, în același timp, rigidă în gândire și plină de prejudecăți. Eileen a venit împreună cu el în România, în 1922. Diferența de vârstă (peste 20 de ani) a făcut imposibilă o căsătorie, la care, oricum, Brâncuși nici nu se gândea. Eileen s-a întors în America. "M-a durut să te văd suferind, la fel cum m-a întristat teama de a nu-ți